

SAMORKA

20
17

ÁRSSKÝRSLA
Samorka í sóknarfæri

ÁRSSKÝRSLA SAMORKU 2017

Samorka í sóknarfæri

ÁBYRGÐ

Lovísa Árnadóttir

HÖNNUN OG UMBROT

Jökulá ehf.

PRENTUN:

Prentsmiðjan Litróf ehf.

Útgefið af Samorku í mars 2018

Rit þetta má afrita án þess að leita samþykkis en vinsamlega getið heimildar. Rafræna útgáfu ritsins má nálgast á vefsíðu Samorku

UM SAMORKU

Samorka eru samtök orku- og veitufyrirtækja á Íslandi

SAMORKA

Borgartúni 35, 105 Reykjavík

SÍMI: 588 4430

NETFANG: samorka@samorka.is

VEFSÍÐA: www.samorka.is

ÁRSSKÝRSLA
2017

SAMORKA

EFNISYFIRLIT

01

Starfsárið í hnotskurn 06

02

Stjórn Samorku 08

Starfsfólk 09

03

Aðildarfélagar / Aukafélagar 11

04

Kynningarmál 15

05

Viðburðir 18

06

Innra starf 30

07

Málsvari

40

08

Ársreikningur ársins 2017

48

STARFSÁRIÐ Í HNOTSKURN

Í kjölfar þess að formlegri stefnumótunarvinnu Samorku lauk hefur markvisst verið unnið að því að fylgja þeirri vinnu eftir. Hefur þar margt tekist mjög vel til og áfram verður haldið á sömu braut á árinu 2018. Á starfsárinu var ráðist í endurskoðun á ráðum og hópum og settu þau sér öll formlega hlutverkalýsingu. Í ljósi fjölbreyttra verkefna og með hliðsjón af margþættri stefnumótun stjórnvalda og Alþingis hefur einnig verið brugðist við með því að stofna nýja hópa til að takast á við þau verkefni. Má þar nefna orkustefnuhóp, orkuskiptahóp, loftslagshóp, vindorkuhóp, miðhálandishóp og persónuverndarhóp. Ennfremur var stofnað Ráðgjafaráð veitufyrirtækja sem mun fjalla um starfsumhverfi veitufyrirtækjanna og kallast þannig á við Ráðgjafaráð orkufyrirtækja í skipulagi samtakanna.

Á starfsárinu samþykkti stjórn samkeppnisréttaryfirlýsingu sem felur í sér að skerpt er á skyldum okkar samkvæmt samkeppnislögum og yfirlýsinguna ber að kynna fyrir öllum þeim sem nú eru og munu setjast í ráð, nefndir, hópa eða taka að sér vinnu fyrir samtökin. Stjórn hefur einnig samþykkt málefnaáherslur Samorku fyrir næstu misseri. Við vinnslu þeirra var þess gætt að þær féllu vel að þeirri stefnumótu sem fyrir liggur. Markmið okkar er að þessi vinna verði okkur leiðarljós í vinnunni framundan.

Líf og fjör hefur sannarlega verið á vettvangi stjórnmalanna og stjórnarsáttmáli nýjustu ríkisstjórnarinnar felur í sér mörg spennandi tækifæri og áskoranir fyrir Samorku og aðildar-

fyrirtækin. Loftslagsmál og orkuskipti eru þar ofarlega á blaði auk þess markmiðs að unnin verði ný orkustefna fyrir Ísland. Þessu fögnum við mjög og leggjum áherslu á að í orkustefnunni verði horft sérstaklega til fjölmargra þátta á starfssviði okkar. Má þar nefna orkuöryggi og uppbyggingu innviða, bæði í flutningi, dreifingu og í hitaveitum. Orkustefnan þarf líka að taka mið af því að orku- og veitufyrirtækin gegna lykilhlutverki í þeim markmiðum sem sett hafa verið í loftslagsmálum og þar með markmiðum um orkuskipti í samgöngum. Þetta ásamt vaxandi orkupörf vegna fólksfjölgunar og atvinnuuppbyggingar felur í sér mikla áskorun fyrir orku- og veitugeirann.

Málsvarahlutverkið er eitt af meginstoðum starfsemi Samorku. Fjölmörg mál hafa komið til umfjöllunar og umsagnar hjá Samorku og aðildarfyrirtækjunum á árinu 2017. Má þar nefna drög að tillögu til þingsályktunar um aðgerðaráætlun um orkuskipti, reglugerð um meðferð og nýtingu þjóðlenda, drög að þingsályktun um stefnu stjórnvalda um uppbyggingu flutningskerfis raforku, stöðuskýrslu Umhverfisstofnunar um fráveitumál, endurskoðun löggjafar ESB á sviði orkumála og mörg fleiri. Þá hefur Samorka átt í mikilvægu samstarfi við ráðuneyti, stofnanir og önnur samtök. Þar ber hæst samstarf við ríkisvaldið um gerð aðgerðaráætlunar Íslands í loftslagsmálum. Þar hafa nýstofnaður orkuskiptahópur og loftslagshópur gegnt lykilhlutverki og þegar haft jákvæð áhrif á þá vinnu.

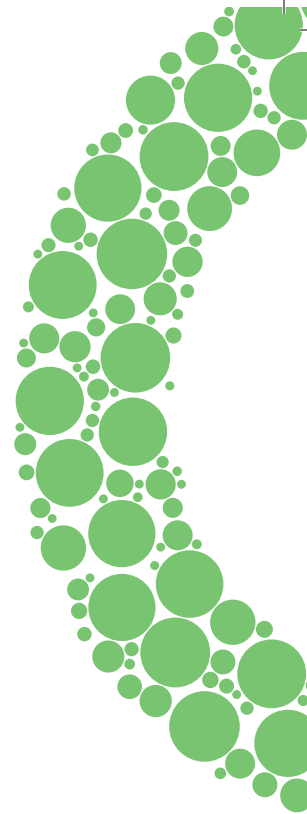
Samorka hefur átt góð samskipti við starfsfólk stofnana og ráðuneyta á starfsárinu og átt þess kost að fara yfir áherslumál sín með ráðherrum þeirra málaflokka sem snerta málsvarahlutverk Samorku. Sömuleiðis hafa samskipti við þingnefndir verið góð. Markmið okkar til lengri tíma litið er að efla þessi samskipti enn frekar. Samorka vill koma sem fyrst að málum, þannig að hægt sé að skoða þau út frá ólíkum hagsmunum og mismunandi sjónarmiðum.

Kynningarmál eru ekki síður mikilvæg fyrir starf Samorku. Líkt og í samskiptum við hagsmunaaðila er mikilvægt að almenningur fái tækifæri til að mynda sér skoðun og skoða mál út frá góðum upplýsingum, heyra mismunandi skoðanir og hagsmuni. Í þessu samhengi má nefna umræðu um fráveiturnar í landinu og drykkjarvatnið. Samorka steig inn í þá umræðu með tveimur öflugum opnum fundum, sem báðir voru ákaflega vel sóttir. Eins hafa fjölmargir aðrir viðburðir verið haldnir á vegum Samorku eða í samstarfi við aðra, sem hafa vonandi dýpkað umræðuna og komið sjónarmiðum og starfsemi orku- og veitufyrirtækja á framfæri.

Innra starf var öflugt á árinu og mátti til dæmis sjá það á glæsilegu Samorkuþingi á Akureyri í maí. Þingið var með nokkuð breyttu sniði þar sem áhersla var lögð á heildarmyndina, bæði í ásýnd og dagskrá. Niðurstöður ánægjukönnunar komu ákaflega vel út sem styrkir starfsfólk Samorku í að halda áfram á sömu braut, nú þegar fagþing hita-, vatns- og fráveitna er framundan í maí.

Orku- og veitufyrirtæki verða áfram í lykilhlutverki í þeim áskorunum sem íslenskt samfélag stendur frammi fyrir. Fyrirtækin lýsa sig tilbúin til að vinna áfram að þriðju orkuskiptunum hér á landi, líkt og fyrirtækin hafa staðið að uppbyggingu og þróun áður, þegar kolum, gasi og olíu var skipt út fyrir innlenda og græna orkugjafa. Mikilvægt er að Samorka, fyrir hönd aðildarfyrirtækja sinna, verði virkur og öflugur þátttakandi í umræðu um orkuskipti og alþjóðlegar skuldbindingar sem stjórnvöld hafa skrifað undir í baráttunni gegn loftslagsbreytingum í heiminum.

Við þökkum öllum aðildarfélögum Samorku fyrir samstarfið á árinu og og þeim fjölmörgu sem lagt hafa hönd á plóginn í öflugu starfi Samorku á árinu 2017.

STJÓRN SAMORKU

**Helgi
Jóhannesson**
FORMADUR

**Guðrún Erla
Jónsdóttir**
VARAFORMADUR

**Guðmundur Ingi
Ásmundsson**
RITARI

**Jóhanna B.
Hansen**
GJALDKERI

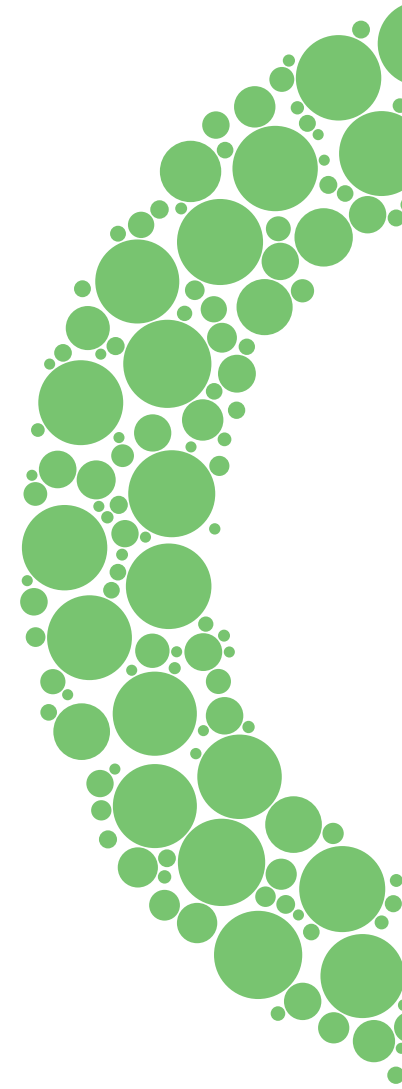
**Ásgeir
Margeirsson**
MEDSTJÓRNANDI

**Inga Dóra
Hrólfsdóttir**
MEDSTJÓRNANDI

**Hörður
Arnarson**
MEDSTJÓRNANDI

STARFSFÓLK

Páll Erland
FRAMKVÆMDASTJÓRI

Baldur Dýrfjörð
SAMVINNA VIÐ STJÓRNVÖLD
OG HAGADILA

Lovísa Árnadóttir
KYNNINGARMÁL

**Sigurlilja
Albertsdóttir**
GREININGAR OG HAGTÖLUR

**Sigurjón N.
Kjærnested**
ÞEKINGARMIDLUN OG
INNRA STARF

Samorka eru samtök orku- og veitufyrirtækja á Íslandi. Aðildarfyrirtæki eru um 50 talsins og hafa starfsstöðvar vítt og breitt um landið.

Stefna Samorku: Þekking og trúverðugleiki, öflugt innra starf og miðlun þekkingar og reynslu, gagnkvæmt traust og virkni í samstarfi við stjórnvöld.

Hlutverk: Að starfrækja trúverðugan, fræðandi og jákvæðan vettvang um starfsemi og hagsmuni orku- og veitufyrirtækja og styrkja þannig stöðu þeirra og rekstur.

Framtíðarsýn: Að samtökin séu áhrifaríkur málsvari orku- og veitugeirans sem njóti trausts almennings og stjórnvalda sem leiði til farsællar þróunar orku- og veitumála.

AÐILDARFÉLAGAR

- Bláskógabyggð
- Fallorka
- Fjarðabyggð
- Fráveita Hafnarfjarðar
- Fráveita Reykjanesbæjar
- Hita-, vatns- og fráveita Dalvíkur
- Hita-, vatns- og fráveita Húnaþings vestra
- Hita-, vatns- og fráveita Mosfellsbæjar
- Hitaveita Egilsstaða og Fella
- Hitaveita Flúða og nágrennis
- Hitaveita Grímsnes- og Grafningshrepps
- Hitaveita Seltjarnarness
- Hitaveitufélag Gnúpverjahrepps
- Hornafjarðarveitur
- HS Orka
- HS Veitur
- Kjósarveitur
- Landsnet
- Landsvirkjun
- Múlavirkjun
- Norðurorka
- Orka náttúrunnar
- Orkubú Vestfjarða
- Orkusalan
- Orkuveita Húsavíkur
- Orkuveita Reykjavíkur
- Rafveita Reyðarfjarðar
- RARIK
- Selfossveitur
- Skagafjarðarveitur
- Vatns- og fráveita Árborgar
- Vatns- og fráveita Fjallabyggðar
- Vatns- og fráveita Hveragerðis
- Vatns- og fráveita Kópavogs
- Vatns- og fráveita Seyðisfjarðarkaupstaðar
- Vatns- og fráveita Skagastrandar
- Vatns- og fráveita Þórshafnarhrepps
- Vatnsveita Blönduóss
- Vatnsveita Garðabæjar
- Vatnsveita Grindavíkur
- Vatnsveita Hafnarfjarðar
- Vatnsveita Ísafjarðar
- Vatnsveita Rangárpings eystra
- Vatnsveita Seltjarnarness
- Vatnsveita Þorlákshafnar
- Veitur
- Veitustofnun Skútustaðahrepps

AUKAFÉLAGAR

- Alcan á Íslandi
- Alcoa Fjarðaál
- Arctic
- Hydro
- Efla hf
- Íslensk orkumiðlun
- Íslensk vatnsorka
- ÍSOR
- Navitas
- Mannvirkjastofnun, rafmagnsöryggisvið
- Mannvit
- Netorka
- Norðurál
- Orkustofnun
- Verkís

MEGINVERKEFNI

SAMORKA

KYNNINGARMÁL Söfnun, greining og miðlun upplýsinga

- Fylgjast með og leitast við að tryggja að opinberar upplýsingar séu viðeigandi og tímanlegar
- Safna upplýsingum og miðla eftir því sem það er mögulegt

- Stunda og stuðla að greiningum og rannsóknum sem halda á lofti þjóðhagslegum ávinningi og almennum lífsgæðum

FÉLAGSSTARF Innra starf og miðlun reynslu og þekkingar

- Stuðla að innri tengslum og samkennd meðal starfsmanna aðildarfyrirtækja
- Miðla „best practice“ og þekkingu meðal félagsmanna og út á við eftir því sem er viðeigandi

- Virkja starfsmenn aðildarfyrirtækja til þess að fjalla um stefnumótandi mál á borði samtakanna hverju sinni
- Leita leiða til þess að auka samstarf með nýjustu tækni

MÁL SVARI Traustur og virtur samstarfsaðili stjórnvalda

- Frumkvæði að samskiptum við stjórnvöld að því er varðar laga- og reglugerðar-umhverfi
- Leiðandi umsagnaraðili um opinbera stefnumótun

- Jákvæð samvinna og nálgun varðandi umræðu um álitamál sem varða greinina

FAGLEGT STARF Í FAGRÁÐUM OG HÓPUM

RÁÐGGJAFARÁÐ

Ráðgjafaráð orkufyrirtæka

Ráðgjafaráð veitufyrirtækja

FAGRÁÐ

Fráveitufagráð

Hitaveitufagráð

Rafveitufagráð

Vatnsveitufagráð

Umhverfissráð

Öryggisráð

FAGHÓPAR

Gæða- og skjalastjórahópur

Innkaupastjórahópur

Mannauðshópur

Faghópur um samskiptamál

Faghópur um verkefnastjórnun

Greiningahópur

Laga- og reglugerðarhópur

Spennahópur

MÁLEFNAHÓPAR

Snjallmælahópur

Orkuskiptahópur

Vindorkuhópur

VERKEFNAHÓPAR

Vinnuhópur um úrbætur á regluverki framkvæmda

Vinnuhópur um skattlagningu orkumannvirkja

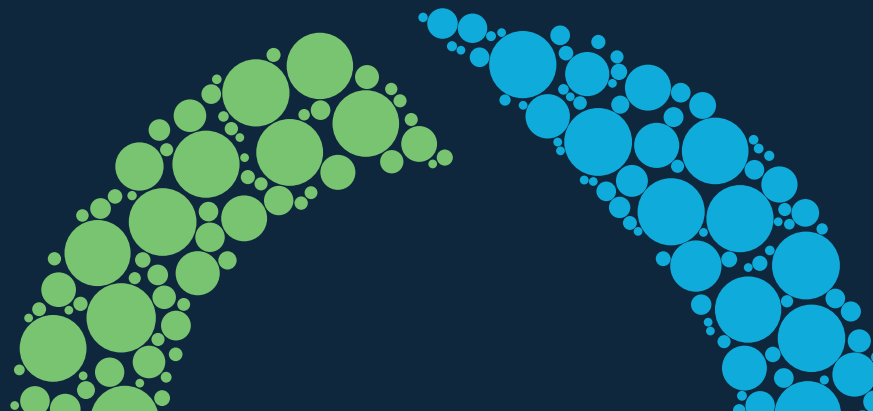
Loftslagshópur

Miðhálandishópur

Netöryggishópur

Persónuverndarhópur

Orkustefnuhópur

KYNNINGARMÁL

GREININGAR

Nokkrar greiningar voru unnar fyrir Samorku á starfsárinu. Greiningar geta stutt við stefnumótun samtakanna og orðið að gagni við stefnumótun stjórnvalda í mikilvægum málum. Þá geta þær einnig dýpkað skilning á viðfangsefnunum og styrkt skilaboð á opnum fundum til almennings og fjölmiðla.

Efnahagssvið Samtaka atvinnulífsins gerði umfangsmikla greiningu á þjóðhagslegri hagkvæmni íslenskra orkugjafa. Greiningin var kynnt á opnum ársfundi Samorku í Norðurljósal, Hörpu, þann 2. mars. Í henni kom meðal annars fram að ávinningur þess að nota innlenda, endurnýjanlega orkugjafa til raforkunotkunar og upphitunar heimila hleypur á tugum milljarða á hverju ári og borga Íslendingar lægst hlutfall mánaðarlauna sinna fyrir rafmagn og vatn á Norðurlöndum, þrátt fyrir að nota það hvað mest. Í greiningunni kom einnig fram að losun koltvísýrings út í andrúmsloftið væri 13 sinnum meiri á Íslandi vegna raforku og húshitunar fyrir almenna notendur ef notast væri við jafnhátt hlutfall óendurnýjanlegra orkugjafa og gert er að meðaltali á hinum Norðurlöndunum. Losunin væri enn meiri, eða 26 sinnum meiri en í dag, væri hlutfallið sambærilegt meðaltali ríkja OECD.

Reynir Sævarsson, fagstjóri vatns- og fráveitna hjá verkfræðistofunni EFLU, gerði greiningu á framtíðarhorfum í fráveitumálum á Íslandi fyrir morgunfund Samorku, *Hlúum*

að fráveitunni, í nóvember. Í greiningu Reynis kom fram að skólp verður hreinsað hjá 90% landsmanna eftir fimm ár nái þær framkvæmdir sem áætlaðar eru fram að ganga. Síðustu 10% verði þó erfið, þar sé um að ræða minnstu byggðir landsins og rotþrær við sumarhús. Greining Reynis sýndi einnig að í lok árs 2017 bættust hátt í 10.000 landsmenn í þann hóp að búa við skólphreinsun þegar nýjar hreinsistöðvar í Borgarnesi, á Akranesi og á Kjalarnesi voru teknar í notkun. Reynir segir þurfa að bæta ástand lagnakerfanna, klára að hreinsa skólp, hreinsa meira ofanvatn og að styrkja þurfi kerfið til að draga úr flóðahættu. Þetta kosti á bilinu 50-80 milljarða. Þar af kostar aukin skólphreinsun um 20 milljarða.

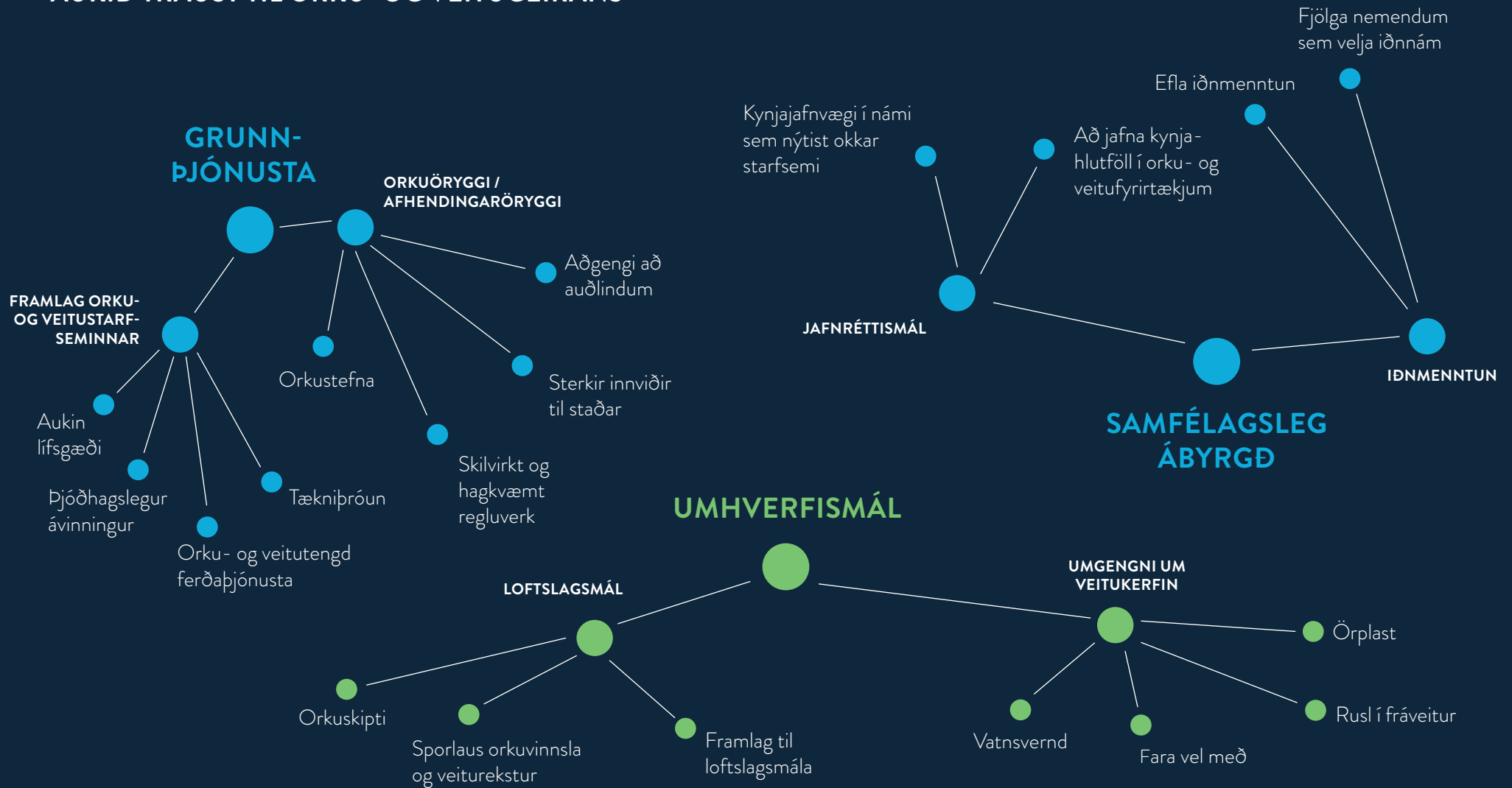
Jón Skafti Gestsson, orku- og umhverfishagfræðingur hjá Lotu, gerði greiningu á virði vatns fyrir morgunfund Samorku, Verðmætin í vatninu, í janúar. Niðurstaðan var sú að verðmæti hreins vatns má auðveldlega meta í tugum milljarða króna og er langt umfram rekstrarverðmæti vatnsveitna. Raunverulegt virði er erfitt að færa til bókar, þar sem virði vatnsins felst ekki síst í því að sleppa við kostnað.

Samorka, atvinnuvega- og nýsköpunarráðuneytið, Græna orkan, Íslensk NýOrka og Orkusetur gerðu samning við Háskólann í Reykjavík og Háskóla Íslands um greiningu á þjóðhagslegri hagkvæmni rafbílavæðingar á Íslandi. Niðurstöðurnar verða kynntar á árinu 2018. Greiningunni

MÁLEFNAÁHERSLUR SAMORKU

Stjórn Samorku samþykkti á árinu nýjar málefnaáherslur fyrir samtökin næstu misserin. Viðfangsefni hjá fjölbreyttum aðildarfyrirtækjum eru mörg og er áherslunum ætlað að gera starf Samorku enn markvissara.

BÆTT UPPLÝSINGAGJÖF TIL ALMENNINGS AUKIÐ TRAUST TIL ORKU- OG VEITUGEIRANS

er ætlað að svara tveimur grundvallarspurningum; annars vegar hvort rafbílavæðing sé yfirhöfuð hagkvæm og hvað þurfi til svo hún sé hagkvæm. Hins vegar skal hún svara hvaða hvatar, ef einhverjir, þurfi að vera til staðar svo Ísland nái að standa við skuldbindingar sínar í loftslagsmálum. Niðurstöðurnar eiga að nýtast sem flestum og hafa jákvæð áhrif á þróun orkuskipta í samgöngum á Íslandi.

Samorka styrkti skýrslu Ernst&Young fyrir Konur í orkumálum, þar sem gerð var úttekt á stöðu kvenna í orkugeiranum á Íslandi í dag. Niðurstöður skýrslunnar sýna að hlutfall kvenna í geiranum er lágt, bæði hlutfallslega af öllum stöðugildum innan geirans og svo sífellt minna eftir því sem ofar er farið í stjórnun fyrirtækjanna sem voru í úrtakinu. Konur eru aðeins 8% af forstjórum og framkvæmdastjórum. Stjórnir fyrirtækjanna hafa jafnara hlutfall, þar sem um helmingur meðstjórnenda eru konur en aðeins um fjórðungur stjórnarformenn. Konur í orkugeiranum héraendis koma vel út í alþjóðlegum samanburði, bæði hvað varðar stjórnir fyrirtækjanna og stjórnendur í daglegum rekstri þeirra.

Samorka útvegaði einnig upplýsingar fyrir skýrslu Samtaka iðnaðarins, Innviðir á Íslandi: Ástand og framtíðarhorfur. Þá komu skýrsluhöfundar á fund fagráðanna til að fara yfir verkefnið í upphafi þess.

VIÐBURÐIR

ÁRSFUNDUR 2017

Opinn ársfundur Samorku 2017 var haldinn 2. mars í Norðurljósasal Hörpu og bar yfirskriftina Lífsgæðin í landinu: Framlag orku- og veitugeirans. Þórdís Kolbrún Reykfjörð Gylfadóttir, ráðherra ferðamála-, iðnaðar- og nýsköpunar, ávarpaði fundinn sem og Helgi Jóhannesson, formaður stjórnar Samorku. Ásdís Kristjánsdóttir, forstöðumaður efnahagsviðs Samtaka atvinnulífsins, kynnti nýja greiningu á ávinningi af notkun endurnýjanlegrar orku á Íslandi fyrir þjóðarbúið, heimili og umhverfið. Þá flutti Stefán Pálsson, sagnfræðingur, létt erindi um yfirskrift fundarins sem bar nafnið Sveitapiltsins straumur: Orkan og lífskjarabyltingin í Íslandssögu 20. aldar. Páll Erland, framkvæmdastjóri Samorku, var fundarstjóri. Á fundinum var einnig frumflutt myndband um Samorku og starfsemi samtakanna.

SAMORKUÞING 2017

Samorkuþing var haldið í Hofi á Akureyri 4. og 5. maí. Þingið var griðarlega vel sótt, yfir 300 manns, og hafa aldrei fleiri sótt Samorkuþing. Á þinginu voru ýmis mikilvæg mál tekin til umræðu. Ákveðið var að skipta dagskránni upp í bæði sameiginlegar málstofur og sérstakar málstofur fyrir hina ýmsu þætti orku- og veitustarfseminnar. Sameiginlegar

málstofur voru um loftslagsmál, jafnréttismál, umhverfismál, öryggismál, orkuskipti, framtíð veitustarfsemi og orkuöryggi. Ráðherra umhverfis- og auðlindamála, Björt Ólafsdóttir, og ráðherra jafnréttismála, Þorsteinn Víglundsson, ávörpuðu þingið. Þá voru sérstakar málstofur fyrir raforkuframleiðslu, raforkuflutning og dreifingu, fráveitur, hitaveitur og vatnsveitur. Samtals voru yfir 100 erindi flutt á þinginu.

Í fyrsta sinn héldu tveir erlendir fyrirlesarar erindi á Samorkuþingi. Haakon Thaulow, upphafsmaður norsku rammaáætlunarinnar og fyrrverandi verkefnastjóri hjá umhverfisráðuneyti Noregs, talaði um norsku leiðina í virkjanamálum og bar saman við þá íslensku, sem er einmitt að norsku fyrirmyndinni. Þá hélt Miriam Feilberg, sérfræðingur hjá Danva, samtökum vatns- og fráveitna í Danmörku, erindi um verkefni og áskoranir hjá dönskum veitum. Sérstakt hópefli fyrir nýliða var einnig nýlunda, þar sem ungu fólki og þeim sem nýir eru í orku- og veitugeiranum var boðið í hádegisverð og létta samkvæmisleiki.

Á þinginu var einnig skrifað undir samstarfssamning Samorku og Kvenna í orkumálum, KÍO, sem miðar að því að auka hlut kvenna í orku- og veitugeiranum. Að venju var boðið upp á vöru- og þjónustusýningu samhliða þinginu, en í fyrsta sinn var sýnendum boðið sérstakt pláss í formlegri dagskrá með örerindum eða sýnikennslu fyrir fundargesti.

Áhersla í kynningarmálum á þinginu hljóðaði meðal annars upp á skiptingu dagskrár í ákveðin þemu til að tengja erindin enn betur saman, fleiri félagslega viðburði fyrir fundargesti og vandað heildarútlit á þinginu sjálfu. Þá var mikil áhersla lögð á góða heimasíðu til upplýsinga og öll erindi voru tekin upp og gerð aðgengileg starfsfólki aðildarfélaga.

Almennt var vel látið af þinginu og mikil ánægja með þær nýjungar sem boðið var upp á í skipulagningu og framkvæmd. Þetta var staðfest í þjónustukönnun sem gerð var á dögnum eftir þingið, bæði hjá fundargestum og sýnendum.

MÁLÞING TIL HEIÐURS DEGI JÓNSSYNI

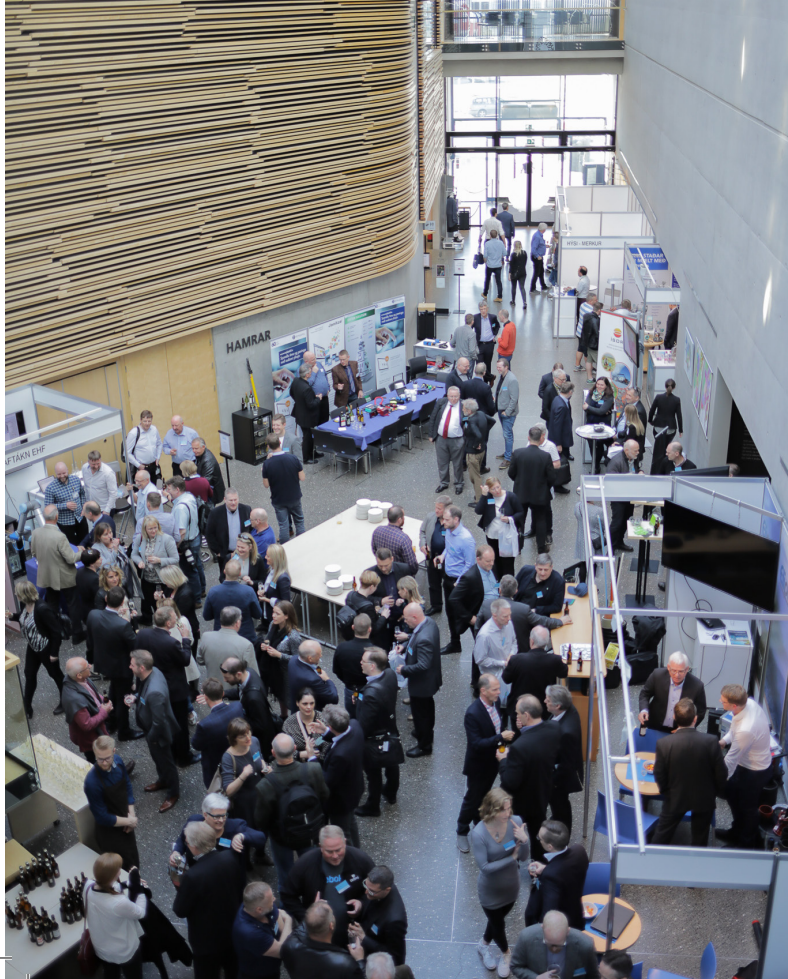
VAFRÍ og Samorka héldu málþing til heiðurs Degi Jónssyni fyrrum veitustjóra í Hafnarfirði, sem lést árið 2017. Markmiðið með málþinginu var að minnast framlags hans til vatns- og fráveitumála, og kynna ný verkefni er viðkoma bættu skipulagi og rekstri vatnsveitna, sem var mikið hugðarefni Dags. Fjöldmenni sótti þingið, fjölskylda Dags, vinir, samstarfsfólk og áhugafólk um veitur.

NÝ PERSÓNUVERNDARLÖGGJÖF – FRÆÐSLUFUNDUR

Samorka bauð aðildarfélögum á fræðslufund um nýja persónuverndarlöggjöf og áhrif hennar á orku- og veitufyrirtæki föstudaginn 6. október. Alma Tryggvadóttir, sérfræðingur í persónurétti, fjallaði um áhrif löggjafarinnar

á fyrirtæki og stofnanir og Olgeir Helgason, sérfræðingur í stjórnunarkerfum hjá OR fjallaði um reynslu fyrirtækisins af innleiðingu hennar.

UMHVERFISDAGUR ATVINNULÍFSINS

Landsnet vann til verðlauna fyrir framtak ársins á sviði loftslagsmála fyrir snjallnet á Austurlandi þegar Umhverfisverðlaun atvinnulífsins voru afhent þann 12. október. Samorka tók þátt í undirbúningi dagsins ásamt öðrum aðildarsamtökum Samtaka atvinnulífsins. Guðmundur Haukur Sigurðsson, framkvæmdastjóri Vistorku var meðal framsögumanna í málstofu um orkuskipti og orkunýtingu sem Kristín Vala Matthíasdóttir, framkvæmdastjóri auðlinda HS Orku, stýrði. Þá stýrði Lovísa Árnadóttir, upplýsingafulltrúi Samorku, málstofu um ábyrgar fjárfestingar, nýsköpun og loftslagsmál.

SAMEIGINLEGUR FUNDUR ORKUSTOFNUNAR, WEC OG SAMORKU

Orkustofnun og Samorka buðu til morgunfundar með WEC, Alþjóða orkumálaráðinu, fimmtudaginn 16. nóvember. Á fundinum var ný skýrsla ráðsins, World Energy Issue Monitor, til umfjöllunar. Skýrslan skilgreinir helstu breytingar, áskoranir og óvissu sem framundan eru í þeirri áskorun að hafa nægt framboð vistvænnar orku og mæta aukinni eftirspurn með sjálfbærum hætti. Munur er á milli landa og starfsgreina þegar því er svarað hver brýnustu

verkefni eru. Tölfræði frá Íslandi var með í skýrslunni í fyrsta sinn.

HLÚUM AÐ FRÁVEITUNNI

Í tilefni af alþjóðlegum degi klósettsins bauð Samorka til opins hádegisverðarfundar um fráveitumál. Páll Erland framkvæmdastjóri Samorku fór yfir grettistak síðustu áratuga í uppbyggingu fráveitu. Á árunum 1992-2005 fór hlutfall landsmanna sem tengdir eru skólphreinsistöð úr 6% í 68% og nú árið 2017 er hlutfallið orðið 77%. Í erindi sínu minnti Páll á að gríðarlegt rask hafi fylgt þessum stóru framkvæmdum sem stóðu yfir mánuðum saman. Ekki mætti því gera lítið úr þessu mikla átaki sem ráðist var í, þrátt fyrir að staðan mætti vera enn betri í dag. Íris Þórarinsdóttir, tæknistjóri fráveitu hjá Veitum, fjallaði um fjölbreytt viðfangsefni fráveitu í nútímasamfélagi og martröðina í pípunum; blautpurkur og önnur efni eða hluti sem fólk setur í klósettið í stað ruslatunnunnar. Nefndi hún til dæmis efni, sem hafa ekki endilega áhrif á kerfin hjá fráveitunum heldur á viðtakann svo sem lyf og fíkniefni. Reynir Sævarsson, sérfræðingur hjá verkfræðistofunni EFLU, kynnti nýja greiningu um stöðu og framtíðarhorfur fráveitna, þar sem fram kom að eftir fimm ár verði skólphreinsað hjá 90% landsmanna í stað 77% nú, miðað við þær fjárfestingar sem framundan eru. Að lokum fjallaði Helgi Jóhannesson, forstjóri Norðurorku, um hvað þurfi til að klára uppbyggingu fráveitna fyrir alla landsmenn. Nefndi hann þar að klára þyrfti fráveituglugerðina, fjármunir frá ríkinu þyrftu að koma til og að verðskrár þyrftu að endurspegla raunkostnað við uppbyggingu og rekstur fráveitna.

DESEMBERFUNDUR

Desemberfundur Samorku var haldinn á Hilton Reykjavík Nordica 7. desember. Þórdís Kolbrún Reykfjörð Gylfadóttir, ferðamála-, iðnaðar- og nýsköpunarráðherra, ávarpaði fundinn. Loftslagsmálin voru umfjöllunarefni fundarins að þessu sinni, umhverfisstjórar fóru yfir innleiðingu samfélagssáttmála Festu hjá aðildarfyrirtækjum Samorku og Landsnet kynnti verkefni sitt sem útnefnt var umhverfisframtak ársins á Umhverfisdegi atvinnulífsins fyrir á árinu. Að venju lauk fundinum með jólahlaðborði og skemmtun.

FRAMLAG ORKU- OG VEITUFYRIRTÆKJA TIL GLEÐILEGRA JÓLA

Jólasögur úr orku- og veitugeiranum voru í fyrirrúmi á notalegum fundi Samorku 14. desember. Skipst var á sögum um jólahald landsmanna í samhengi við þær breytingar sem aukið aðgengi að rafmagni hefur fært þjóðinni. Fundurinn var skref í átt að fleiri léttum, félagslegum viðburðum á vettvangi Samorku.

VERÐMÆTIN Í VATNINU

Drykkjarvatn var umfjöllunarefni fundarins, sem haldinn var á Icelandair Hótel Natura þann 17. janúar. Kristján Geirsson, sérfræðingur hjá Orkustofnun fjallaði um auðlindina sjálfa; magn, lög og reglur sem um hana gilda. Jón Skafti Gestsson hagfræðingur hjá Lotu kynnti nýja greiningu fyrir Samorku um virði vatns, sem hleypur á

SKRÁNING Á
WWW.SAMORKA.IS

SAMORKA
Samtök orku- og
veitufyrirtækja

**VERÐMÆTIN
Í VATNINU**

FUNDUR UM VATNSVERND 17. JANÚAR

Vatn: Vernd og nýting
Kristján Geirsson, verkefnastjóri, Orkustofnun

Virði vatnsins
Jón Skafti Gestsson, hagfræðingur, Lotu

Útkall! Slyss á vatnsverndarsvæði
Gunnur Ýr Stefánsdóttir, verkefnastjóri, Norðurorku

Við veitum vatni
Hólmfríður Sigurðardóttir, umhverfisstjóri Veitna og
Hlín Benediktsdóttir, rekstrarstjóri vatnsveitu, Veitum

Mikilvægasta hræfnið í matvælaframleiðslu
Stefán Magnússon, markaðsstjóri Coca-Cola European Partners á Íslandi

Fundarstjóri: Karl Eðvaldsson
Gatnamálastjóri Kópavogsbæjar

milljörðum króna samkvæmt hans niðurstöðum. Gunnur Ýr Stefánsdóttir sérfræðingur hjá Norðurorku kynnti samstarf fyrirtækisins við Neyðarlínuna þegar upp koma slys við vatnsból og Hólmfríður Sigurðardóttir umhverfisstjóri Veitna og Hlín Benediktsdóttir, rekstrarstjóri vatnsveitu hjá Veitum fjölluðu um vatnsvernd á höfuðborgarsvæðinu. Síðast en ekki síst kom fulltrúi eins stærsta vörumerkis í heimi, Stefán Magnússon, markaðsstjóri Coca-Cola á Íslandi, til að ræða notkun vatns í matvælaframleiðslu hjá fyrirtækinu. Fundurinn var ákaflega vel sóttur enda var drykkjarvatn á höfuðborgarsvæðinu í brennidepli um sömu myndir. Þá var fundinum einnig streymt á heimasíðu Samorku og á forsíðu visir.is, þar sem rúmlega 500 manns fylgdust með í beinni útsendingu.

MENNTADAGUR ATVINNULÍFSINS

Samorka tók þátt í undirbúningi fyrir Menntadag atvinnulífsins, sem fram fór 15. febrúar. Yfirskrift dagsins var *Hvað verður um starfið mitt?* og vísar þar til fjórðu iðnbyltingarinnar svokölluðu. Landsnet fékk viðurkenningu sem Menntasproti ársins fyrir markvissa endurmenntun og menntun starfsfólks sem tekur mið af sérstöðu félagsins og þeim mikilvægu innviðum sem það rekur og eru grunnur að rekstri annarra mikilvægra innviða. Guðjón Hugberg Björnsson hjá Landsneti var meðal framsögumanna í málstofu um tæknileg áhrif, þar sem hann kynnti snjallnet fyrirtækisins. Lovísa Árnadóttir, upplýsingafulltrúi Samorku, stýrði málstofunni.

DAGUR RAFMAGNSINS

Aðildarfélag Samorku tóku sig saman um að halda upp á dag rafmagnsins annað árið í röð. Ákveðið var að fara sömu leið og árið áður og styrkja framleiðslu og dreifingu sólarorkulampa í Afríku, þar sem aðgengi að rafmagni er af skörnum skammti í smærri þorpum. Einhugur var um að verkefnið hentaði tilefninu mjög vel og að það sé vel til þess fallið að koma deginum á kortið. Biðlað var til almennings um að taka þátt í að fagna deginum með því að taka mynd af þýðingu rafmagns fyrir sig og merkja myndina með myllumerkinu #sendustraum á samfélagsmiðlum. Alls bárust 100 myndir, sem er töluverð aukning frá því í fyrra.

MÁLÞING UM HUGVERKARÉTT Í JARÐVARMAGEIRANUM Á ÍSLANDI

Samorka kom að undirbúningi og framkvæmd málþings um mikilvægi þekkingar og hugvits sem og verndun hugverka fyrir jarðvarma- og orkugeirann á Íslandi, ásamt Atvinnuvega- og nýsköpunarráðuneytinu, Einkaleyfastofu, Íslenska jarðvarmaklasanum og Árnason Faktor. Efnistöð málþingsins byggðust meðal annars á þremur skýrslum sem kortlögðu einkaleyfi og samkeppnishæfni íslensks jarðvarma. Páll Erland, framkvæmdastjóri Samorku, tók þátt í pallborðsumræðum.

SAMORKA Í FRÉTTUM

Samorka var nefnd hátt í 100 sinnum í fréttum á árinu og voru fréttirnar af fjölbreyttum toga. Meðal annars var fjallað um þá viðburði sem Samorka stóð að, bæði eigin viðburði og þá sem haldnir voru í samstarfi við aðra, fráveitumál, viðtöl við framkvæmdastjóra bæði á léttum nótum og um helstu viðfangsefni orku- og veitufyrirtækja framundan á árinu. Einnig var fjallað um uppbyggingu hleðslustöðva, Samorkuþing og Haakon Thaulow fyrirlesari á þinginu var í viðtali um rammaáætlun.

SAMSKIPTI VIÐ AÐILDARFÉLAGA

Samorka innleiddi Workplace samskiptamiðilinn á árinu. Workplace er sérsniðið fyrir umhverfi fyrirtækja og stofnana og er ætlað að auka samskipti og bæta flæði upplýsinga, bæði á milli starfsfólks Samorku og við nefndir,

ráð og hópa. Innleiðing gekk mjög vel og miðillinn vel nýttur í ráðum og hópum. Með tímanum er gert ráð fyrir að opna Workplace fyrir allt starfsfólk aðildarfyrirtækja Samorku og miðla þannig betur starfi samtakanna og viðburðum á vegum Samorku.

Samorka gaf út fjögur fréttabréf á starfsárinu með upplýsingum um starfsemi og viðburði. Stefnt er að fleirum á nýju starfsári og að fá fleiri til að skrá sig á póstlista fréttabréfsins.

Facebooksíða Samorku var nýtt til að deila fréttum, viðburðum og skemmtilegum atvikum á skrifstofu Samorku.

SAMSTARF VIÐ KÍO

Samorka og Konur í orkumálum undirrituðu samstarfssamning sín á milli sem felur í sér vinnu að sameiginlegu markmiði beggja félaga; að auka þátt kvenna í orku- og veitumálum, gera þær sýnilegri í geiranum auk þess að hvetja ungar konur til náms sem leiðir til starfa innan orku- og veitufyrirtækja. Getur þar verið um hvers kyns samstarf að ræða svo sem samnýtingu gagna, upplýsingagjöf, sameiginlega viðburði og/eða sameiginlega útgáfu gagna sem varpa ljósi á stöðu kvenna í orku- og veitumálum.

#METOO

Á árinu samþykkti stjórn yfirlýsingu í kjölfar þess að hundruð kvenna í atvinnulífinu á Íslandi stigu fram með frásagnir af kynferðislegri áreitni og kennt var við myllumerkið #metoo. Yfirlýsingin er hvatning til aðildarfélaga Samorku að taka ákall #metoo umræðunnar föstum tökum.

#METOO

STJÓRN SAMORKU HVETUR TIL AÐGERÐA

Stjórn Samorku hvetur aðildarfyritæki samtakanna til þess að taka ákall #metoo umræðunnar föstum tókum.

Frásagnir kvenna um áreitni og mismunun koma frá fjölbreyttum starfsstéttum og má því miður gera ráð fyrir að úrbóta sé einnig þörf innan orku- og veitustarfseminnar.

Kynferðisleg áreitni, ofbeldi og mismunun á aldrei rétt á sér og stjórn Samorku hvetur stjórnendur til að beita sér fyrir úrbótum og bættum samskiptum á sínum vinnustað. Þannig geti starfsfólk mætt öruggt og óttalaust til vinnu.

Konum hefur fjölgað mikið í orku- og veitustarfsemi á síðustu árum og til þess að sú góða þróun geti haldið áfram eru úrbætur á þessu sviði mikilvægar. Orku- og veitustarfsemi á að vera öruggur og eftirsóknarverður starfsvettvangur fyrir alla.

INNRA STARF

RÁÐGJAFARÁÐ

RÁÐGJAFARÁÐ VEITUFYRIRTÆKJA

Ráðgjafaráð veitufyrirtækja var stofnað á árinu en í því á sæti forsvarsfólk veitufyrirtækja. Hlutverk ráðsins er að fjalla um starfsumhverfi veitufyrirtækjanna, svo sem lagaumgjörð og annað regluverk; að vera stjórn til ráðgjafar um hagsmunamál sem varða veitufyrirtækin og Samorku; að taka til umfjöllunar mál frá ráðum og hópum Samorku, sem varða starfsemi veitufyrirtækja og að vinna almennt að málum sem hafa jákvæð áhrif á starfsumhverfi og starfsemi veitufyrirtækja.

Mikill kraftur hefur verið í starfsemi ráðsins frá stofnun þess. Ráðið hefur farið yfir mörg mikilvæg mál af vettvangi stjórnvalda, t.d. nýjan stjórnarsáttmála, þingmálaskrá, ný persónuverndarlög, endurskoðun á orkulöggjöf ESB; laga-setningu vegna samnýtingar skurða og drög að nýrri reglugerð um fráveitur og skólp.

Þá hafa ýmis mikilvæg mál verið tekin til umfjöllunar: Endurskoðun ráða og hópa Samorku, innra starf og nám-skeiðshald Samorku, áhersluatriði Samorku í fráveitumálum, rafbílavæðing; hagræðingarkrafa á dreifiveitur; menntun og fræðsla um veitumál; löggilding vatnsmæla, möguleg aðkoma ríkisins að fráveituframkvæmdum; gjaldskrármál, virðisaukaumhverfi veitna og staða innviða á Íslandi.

RÁÐGJAFARÁÐ ORKUFYRIRTÆKJA

Á árinu var skipað aftur Ráðgjafaráð orkufyrirtækja og starfsemi þess sett í fullan gang. Í ráðinu eiga sæti forsvars-fólk orkufyrirtækjanna eða staðgenglar þeirra. Hlutverk ráðsins er að fjalla um starfsumhverfi orkufyrirtækjanna, þar með talið lagaumgjörð og aðra stefnumarkandi þætti gagnvart Alþingi og stjórnvöldum og önnur atriði sem geta haft áhrif á starfsemi þeirra; að vera stjórn til ráðgjafar um hagsmunamál sem varða orkufyrirtækin og Samorku; að taka til umfjöllunar mál frá ráðum og hópum Samorku sem varða starfsemi orkufyrirtækja og að fjalla um önnur mál tengd starfsemi orkufyrirtækja og Samorku og vinna almennt að málum sem hafa jákvæð áhrif á starfsumhverfi og starfsemi fyrirtækjanna.

Eins og með Ráðgjafaráð veitufyrirtækja hefur starf ráðsins farið af stað af miklum krafti. Af vettvangi stjórnvalda hafa ýmis mikilvæg mál verið tekin til umræðu, t.d. nýr stjórnarsáttmáli og þingmálaskrá, endurskoðun á orku-löggjöf ESB og ný persónuverndarlög.

Eitt af stóru verkefnum ráðsins hefur verið að starfa með fulltrúum Samorku í starfshópi Atvinnuvega- og ný-sköpunarráðuneytisins um orkuöryggi á heildsölumarkaði raforku og taka þannig þátt í þeirri vinnu. Þá hefur ráðið tekið til umfjöllunar ýmis veigamikil mál, t.d. orkuskipti og loftslagsmál, vindorkumál og innviði á Íslandi.

FAGRÁÐ

Á vettvangi Samorku eru starfandi fjögur fagráð: Fráveitufagráð, Hitaveitufagráð, Rafveitufagráð og Vatnsveitufagráð. Hlutverk þeirra er m.a. að vera stjórn Samorku og Ráðgjafaráði veitufyrirtækja til ráðgjafar um málefni veitnanna; að taka þátt í málsvarahlutverki samtakanna, t.d. með því að vinna umsagnir um tillögur að lagafrumvörpum, reglugerðum og fleiru; að deila þekkingu á milli veitnanna og miðla til þeirra; að vera samræðu- og samvinnuvettvangur veitnanna, þar sem mikilvæg hagsmunamál þeirra fá góða yfirferð og umræðu; að taka þátt í að móta stefnu fyrir Samorku í mikilvægum málefnum veitnanna; að vinna að fræðslu og upplýsingagjöf til samfélagsins um málefni veitna; að vinna að söfnun upplýsinga, greiningum og miðlun upplýsinga um veitumál og að vera til ráðgjafar þegar kemur að kynningarmálum samtakanna varðandi veitumál.

FRÁVEITUFAGRÁÐ

Fráveitufagráðið vann áfram á árinu að samstarfi við stjórnvöld um ýmsar breytingar á laga- og reglugerðar-umhverfi fráveitna. Þar var veigamikil starf vegna nýrrar fráveitureglugerðar, en á árinu skilaði endurskoðunarnefnd umhverfis- og auðlindaráðuneytisins – þar sem Samorka á fulltrúa – af sér drögum að nýrri reglugerð. Fagráðið tók þátt í skipulagningu Norrænu fráveituráðstefnunnar í Aarhus og skipulögð var sameiginleg ferð starfsfólks fráveitna á ráðstefnuna. Þóttu bæði ráðstefnan og sameiginlega ferðin heppnast vel. Unnið var að verkefni með Umhverfisstofnun og Sambandi íslenskra sveitarfélaga um mögulega aðkomu ríkisins í fráveituframkvæmdum.

Þar að auki var fjallað um ýmis mál í fagráðinu á árinu: Blágrænar ofanvatnslausnir; örplastsból; fráveituhandbók Samorku; lög um uppbyggingu og rekstur fráveitna; fráveitusamþykktir sveitarfélaga; mælamál fráveitna; áhrif loftslagsbreytinga á fráveitur; samstarf við SI og FRV um úttekt á ástandi innviða á Íslandi; ráðstefnur, námskeiðshald og fræðslu tengda fráveitum og fornleifar og veituframkvæmdir; ofanvatnslausnir og ýmis önnur mál.

HITAVEITUFAGRÁÐ

Eins og önnur fagráð var hitaveitufagráðið í lykilhlutverki við skipulagningu Samorkuþings og kom að umsögnum og öðru samstarfi samtakanna við stjórnvöld, þar var stærsta málið yfirstandandi endurskoðun á orkulöggjöf Evrópusambandsins. Auk þess voru ýmis mál til umfjöllunar á vettvangi fagráðsins og Samorku á árinu: Uppbygging nýrra hitaveitna; hitaveitur og loftslagsbreytingar; orkuöflun og uppbygging hitaveitna; samstarf við SI og FRV um úttekt á ástandi innviða á Íslandi; ráðstefnur, námskeiðshald og fræðsla tengd hitaveitum og fornleifar og veituframkvæmdir.

RAFVEITUFAGRÁÐ

Á árinu var stofnað nýtt Rafveitufagráð Samorku, þar sem sæti eiga fulltrúar dreifiveitna og flutningsfyrirtækisins. Rafveitufagráð tekur við hluta af hlutverki Raforkufagráðs, þar sem bæði sérleyfis- og samkeppnisfyrirtæki áttu sæti. Sá hluti starfsemi gamla raforkufagráðsins sem tengist framleiðslu og sölu á raforku, færast yfir í Ráðgjafaráð orkufyrirtækja og aðra hópa.

RAFVEITUFAGRÁÐIÐ

Byrjaði starf sitt af miklum krafti og eftir vinnu við að skipuleggja hlutverk hópsins og verkefni hans var farið í fyrstu verkefni. Þannig voru tekin til umfjöllunar uppfærsla á Tæknilegum tengiskilmálum rafveitna; orkuskipti og loftslagsmál; hagræðingarkrafa Orkustofnunar á dreifiveitur; drög að reglugerð um varnir gegn skaðlegum áhrifum rafsegulsviðs og staða flutnings- og dreifiinnviða á Íslandi.

VATNSVEITUFAGRÁÐ

Kom að allmörgum umsögnum á árinu m.a. um breytingar á lögum um vatnsveitur sveitarfélaga og ýmsar breytingar á reglugerðum sem og nýjum reglugerðum sem hafa snerti flöt við vatnsveitur og nánar er fjallað um í kaflanum um umsagnir Samorku. Í þessum umsögnum er m.a. vikið að hagsmunum vatnsverndar í margvíslegum skilningi.

Þá kom Samorka að ábendingum vegna leiðbeininga Fornleifastofnunar um fornleifar og veitustarfsemi og óskaði eftir aðkomu að endurskoðun hans. Undirbúningur að endurskoðun á tilskipun Evrópusambandsins um neysluvatn er hafinn og hefur Vatnsveitufagráðið óskað eftir aðkomu að vinnu ráðuneytisins.

Samorka tók þátt í tveimur verkefnum sem snúa að öryggi lítilla vatnsveitna. Annað verkefnið er í samstarfi við Samtök ferðaþjónustunnar en hitt í samstarfi við ráðuneytið. Verkefni eru komin af stað en mikilvægt er að halda þeim áfram og ljúka sem fyrst.

UMHVERFISRÁÐ

Á seinni hluta ársins var starfsemi Umhverfisráðsins tekin til endurskoðunar og kraftur settur í starfsemi ráðsins. Eftir vinnu við skipulagningu á hlutverki og verkefnum hópsins voru ýmis mál tekin til umfjöllunar og vinnslu. Þar var stærsta verkefnið vinna að sameiginlegum loftslagsmarkmiðum fyrir orku- og veitugeirann. Auk þess voru ýmis mál tekin til umfjöllunar, t.d. var farið yfir nýja landsáætlun um loftgæði; ráðið tók þátt í skipulagningu Umhverfis dags atvinnulífsins, farið var yfir umhverfiskönnun Gallup, umhverfismál hjá nýrri ríkisstjórn og Alþingi og umfjöllun um umhverfismál á ráðstefnum og fundum Samorku.

ÖRYGGISRÁÐ

Hefur verið mjög virkt á starfsárinu og þar með talið á samskiptamiðlinum Workplace þar sem ýmiskonar reynslu og upplýsingum hefur verið deilt innan hópsins. Þá hafa verið haldnar nokkrar kynningar inni á fundum hópsins af meðlimum hópsins s.s. um þjálfunaráætlun, ljósbogahættu og -varnir og öryggiskönnun meðal starfsmanna. Fulltrúi Mannvirkjastofnunar kom á fund ráðsins og kynnti drög að bæklingi um vinnu nærri háspennulínum og -virkjum. Fulltrúar Vinnueftirlitsins komu á fund þar sem rætt var um viðbrögð og úrræði vegna tenginga húsveitu við dreifikerfið og fulltrúar frá Samtökum iðnaðarins – rafverktakahluta komu og ræddu mögulegt samstarf um fræðslu vegna sama máls. Tilefni þessa var m.a. banaslys sem varð við vinnu við heimtaug þar sem hún varð spennuhafandi vegna baktengingar. Þá hefur ráðið unnið að sameiginlegum skilmálum um öryggiskröfur

sem hægt er að hafa í útboðsgögnum og samningum við verktaka. Loks má nefna að nokkur umræða hefur orðið um endurskoðun á öryggishandbók Samorku og mögulegar leiðir í því sambandi.

FAGHÓPAR

FAGHÓPUR UM SAMSKIPTAMÁL

Er samsettur af stjórnendum samskipta- eða markaðsmála þeirra aðildarfyrirtækja Samorku sem hafa slíkum á að skipa. Hlutverk hans er að vera starfsfólki Samorku, stjórn samtakanna og öðrum nefndum á vegum þeirra til ráðgjafar um kynningar- og samskiptamál. Hópurinn á að gera fulltrúum í honum kleift að bera saman bækur um sameiginleg kynningarmál Samorku og fyrirtækjanna sem og að gangast fyrir þeim.

Meðal þess sem rætt var á fundum ársins var dagur rafmagnsins, dagur vatnsins, sameiginleg framsetning á útskýringum á upprunaábyrgðum, samfélagsmiðlar, nýtt myndmál fyrir Samorku, lærdómur af fundi norrænna samskiptastjóra sem haldinn var í september í Stokkhólmi og hugmynd að sameiginlegri ímyndarherferð fyrir orku- og veitufyrirtæki. Þá var reynslu og þekkingu af samskiptum við fjölmiðla einnig miðlað.

MANNAUÐSHÓPUR

Kom aftur saman á árinu eftir nokkurt hlé á störfum hópsins. Hópurinn undirbýr sameiginlegt námskeið sem verður kynningarnámskeið á orkugeiranum og áætlað er að halda árið 2018. Þá er í undirbúningi verkefni sem snýr að því að

bæta ímynd orkugeirans meðal kvenna. Á vettvangi ráðsins var rætt um ýmis sameiginleg mál eins og jafnlaunavottun, vinnustaðagreiningar, breytingar á lífeyriskerfinu o.fl.

INNKAUPASTJÓRAHÓPUR

Stóð á árinu að sameiginlegu útboði vegna innkaupa á jarðstrengjum fyrir rafveitur og tóku þær allar, nema ein, þátt í útboðinu. Haldnir voru þó nokkrir undirbúningsfundir vegna verkefnisins og síðan rýni- og matsfundir eftir að tilboð lágu fyrir. Verkið var ráðgjafi við útboðið. Gengið var frá samningi við Johan Rönning hf. á grundvelli tilboðs félagsins. Þá hefur hópurinn unnið að skoðun á rafrænum útboðs- og innkaupakerfum með það fyrir augum að fyrirtækin uppfylli ný ákvæði í lögum um opinber innkaup sem muni taka gildi á árinu 2018.

GÆÐA- OG SKJALASTJÓRAHÓPUR

Fundaði mjög reglulega á árinu, þar sem fjallað var um sameiginleg málefni þessara málaflokka. Ávallt hefur verið lögð mikil áhersla á að þátttakendur skiptist á að miðla þekkingu um mál sem eru efst á baugi hverju sinni. Umfjöllunarefni á fundum ársins voru mörg, þ.á m. stefnuverkefni, umbætur ferla, rýni stjórnenda, mælikvarðar og markmið ýmiskonar, áhættumat og margt fleira. Hópurinn stefnir á að skipta fundum næsta starfsárs upp í sameiginlega fundi og svo sér fundi fyrir gæðastjóra og sér fyrir skjalastjóra.

FAGHÓPUR UM VERKEFNASTJÓRNUN

Var stofnaður á árinu. Hópurinn skilgreindi frá upphafi sitt

meginhlutverk sem samræðu- og samvinnuvettvangur orku- og veitufyrirtækjanna um málefni verkefnisstjórnunar, þar sem áherslan er á að deila þekkingu, reynslu, hugmyndum, *best practice* og fleiru á milli fyrirtækjanna og starfsfólks þeirra og miðla til þeirra. Þannig fer hópurinn yfir aðferðir, tæki og tól, hlutverk og ferli verkefnastjórnunar í rekstri og verkefnum, m.a. varðandi ákvarðanatöku, skipulag, áætlanagerð, upplýsingamiðlun og árangursmælingar.

Auk þess er það hlutverk hópsins að vinna að umbóta-verkefnum fyrir Samorku og fyrirtækin tengd verkefnastjórnun og að taka þátt í að móta stefnu og að vera stjórn Samorku til ráðgjafar um málefni tengd verkefnastjórnun. Hópurinn hefur á fyrstu fundum sínum farið á milli fyrirtækja sem eiga fulltrúa í honum og fengið kynningu og verið með umræður um fyrirkomulag verkefnastjórnunar hjá því fyrirtæki sem hýsir fundinn.

SPENNAHÓPUR

Í spennahópnum var á árinu farið yfir ýmis mál, sérlega í formi kynninga frá fulltrúum í ráðinu á málum frá sér, t.d. viðhaldsmál, bilanir í spennum, mælingar og fleira. Þá var farið yfir mögulegan samnorrænan gagnagrunn um bilanir í spennum.

MÁLEFNAHÓPAR

SNJALLMÆLAHÓPUR

Var stofnaður á árinu en upphaflega var gert ráð fyrir að hann fjallaði einnig um svonefnd snjallkerfi. Niðurstaða hópsins varð hins vegar sú að eðlilegt væri að greina þarna

á milli og lagði hópurinn til að hann yrði sameinaður mælahópi Samorku. Gert er ráð fyrir fundi sameinaðra hópa á árinu 2018. Auk þess að ræða hlutverk sitt og stefnumörkun hefur vinna hópsins og fulltrúa úr honum snúið að löggildingu og prófun á mælum. Er hér vísað til þess að enginn innlendur aðili býður nú upp á prófanir á vatnsmælum. Hefur verið unnið að mögulegum úrlausnum hér að lútandi í samstarfi við Neytendastofu.

ORKUSKIPTAHÓPUR

Í framhaldi af Parísarsáttmálanum var á árinu sett af stað vinna á vettvangi stjórnvalda við gerð aðgerðaráætlunar Íslands í loftslagsmálum. Samorka var frá upphafi lykil-samstarfsaðili í málinu og var Orkuskiptahópurinn annar tveggja hópa hjá Samorku sem settur var á stofn til að starfa með vinnuhópum ráðuneytanna. Það samstarf hefur gengið vel og hefur komið fram frá ráðuneytunum að það hafi þegar haft mikil jákvæð áhrif á verkefnið. Hópurinn mun einnig hafa viðtækara og viðvarandi hlutverk á vettvangi Samorku, t.d. upplýsingasöfnun og greiningar tengdar komandi orkuskiptum; að samræma forsendur og tölur varðandi grunnþætti orkuskipta, t.d. orkuþörf; skoða helstu sviðsmyndir um hvernig orkuskipti geta og munu eiga sér stað; greina hvaða þættir standa í vegi fyrir orkuskiptum hérlendis, hvar og hverjir eru helstu flöskuhálsarnir, ástand innviða, hvar þarf að styrkja innviði og hvar borgar það sig ekki.

Þá mun hópurinn vinna að málsvarahlutverki Samorku þegar kemur að orkuskiptum, t.d. með því að fara yfir mál frá stjórnvöldum og með hugmyndavinnu um mögulegar aðgerðir ríkisins til að ýta undir orkuskipti. Orku-

skiptahópurinn nálgast verkefni sitt þannig að ákveðið var að skoða komandi orkuskipti heilrænt og frá öllum hliðum. Þannig eru mismunandi orkugjafar teknir hver fyrir sig og fyrir hvern þeirra farið yfir sviðsmyndir um orkuskiptin, unnið að upplýsingasöfnun, greiningum, stefnumótun og fleiru.

VINDORKUHÓPUR

Var stofnaður undir lok starfsársins. Hópurinn hefur þegar hafið störf enda mikið verkefni framundan. Þannig hafa stjórnvöld boðað ný lög um vindorkuver ásamt leiðbeiningum um skipulagsáskvarðanir og leyfisveitingar. Hlutverk hópsins er m.a. að styðja við þróun nýtingar á vindorku hérlendis, standa fyrir greiningum, fylgjast með þróun erlendis; að móta stefnu Samorku þegar kemur að vindorkumálum og að vinna að samstarfi Samorku við stjórnvöld í vindorkumálum. Hópurinn byrjaði vinnu sína á skipulagningu hlutverks síns og komandi verkefna, ásamt því að fara yfir mál af vettvangi stjórnvalda tengd vindorku, sérlega skýrslu starfshóps umhverfis- og auðlindaráðuneytisins um regluverk í tengslum við starfsemi og framkvæmdir vegna vindorkuvera, en Samorka á fulltrúa í þeim starfshópi.

VERKEFNAHÓPAR

ORKUSTEFNUHÓPUR

Var stofnaður undir lok starfsársins í framhaldi af því að í stjórnarsáttmála ríkisstjórnarinnar var boðuð gerð orkustefnu fyrir Ísland. Hlutverk hópsins verður þannig að móta áherslur Samorku og styðja við samstarf samtakanna

við stjórnvöld, þegar kemur að væntanlegri vinnu við gerð orkustefnu fyrir Ísland. Hópurinn mun fara ítarlega yfir alla þætti orkuskipta, erlendar fyrirmyndir, fyrri drög að orkustefnu og aðra tengda vinnu.

LOFTSLAGSHÓPUR

Var stofnaður á árinu í framhaldi af vinnu stjórnvalda við gerð aðgerðaráætlunar Íslands í loftslagsmálum. Eins og fjallað var um að ofan um Orkuskiptahóp, voru stofnaðir Orkuskiptahópur og Loftslagshópur hjá Samorku til að vinna með verkefnahópum ráðuneytanna um málið. Þannig mun Loftslagshópurinn starfa að þeim hluta aðgerðaráætlunarinnar sem tengist útblæstri vegna nýtingar jarðhita.

Hópurinn mun einnig hafa víðtækara og viðvarandi hlutverk á vettvangi Samorku, sérlega að standa fyrir upplýsingasöfnun og -vinnslu, samhæfingu á upplýsingum, greiningum og fleiru tengdu loftslagsmálum. Hópurinn mun gegna lykilhlutverki við að móta stefnu Samorku í loftslagsmálum.

NETÖRYGGISHÓPUR SAMORKU

Var stofnaður á árinu. Löng reynsla er þegar komin á svonefnt neyðarsamstarf raforkukerfisins vegna náttúruhamfara og ofsavæðra og má segja að netöryggishópurinn sé rökrétt framhald af því samstarfi. Stjórnun og rekstur raforkukerfa byggir í dag mjög mikið á notkun veraldarvefsins og þar með ýmiskonar hugbúnaði og nettengdum vélbúnaði. Netöryggi er því eitt af því mikilvægasta sem bæði orku- og veitufyrirtækin þurfa að sinna. Jafnframt því að

hópurinn hefur farið í gegnum með hvaða hætti sé hægt að haga samstarfi fyrirtækjanna hefur einnig verið hugað sérstaklega að samkeppnishlutanum og þá mögulegum formlegum heimildum samkeppnisyrvalda þar að lútandi. Þá hefur töluverðri vinnu verið varið í undirbúning að samningi við Póst og fjarskiptastofnun um samstarf við CERT-IS, þ.e. íslensku netöryggisveitarinnar.

Árinu 2018 liggur fyrir að ný og endurskoðuð lög um persónuvernd muni taka gildi á Íslandi. Samorka ákvað af þessu tilefni að boða til kynningarfundar um væntanlega löggjöf og helstu kröfur hennar til fyrirtækjanna. Í framhaldinu var síðan stofnaður tímabundinn **persónuverndarhópur Samorku** sem er hugsaður í þeim tilgangi að miðla upplýsingum milli aðildarfyrirtækjanna um innleiðinguna og hvað þau geta lært hvert af öðru þar um.

Í lok árs 2017 var ákveðið að stofna **miðhálandishóp Samorku** og mun hann taka til starfa á árinu 2018 með það að markmiði að taka þátt í umræðum og stefnumótun stjórnvalda um fyrirhugaðan miðhálandisþjóðgarð. Mikilvægt er að sérstaklega sé gætt að hagsmunum orkuvinnslu, flutningskerfis og veitna í þessu sambandi.

Aðrir hópar eins og **laga- og reglugerðarhópur, hópur um skattlagningu orkumannvirkja** og **vinnuhópur um regluverk framkvæmda** starfa eftir því sem tilefni gefst til og má reikna með að starf þeirra verði nokkurt á árinu 2018 í ljósi þeirra fjölmörgu mála sem liggja fyrir hjá stjórnvöldum og Alþingi m.a. um auðlindagjöld og hugmynda um sérstaka skattlagningu flutnings- og veitukerfa sem hingað til hefur verið mikil sátt um að eigi ekki að falla undir hefbundna fasteignaskattlagningu.

ANNAÐ SAMSTARF VIÐ STJÓRNVÖLD

Samorka í ýmsu formlegu og óformlegu samstarfi við ráðuneyti og stofnanir um mál sem varða starfssvið samtakanna. Þar má minnst á að Samorka á fulltrúa í ýmsum starfshópum og nefndum á vegum ráðuneyta og stofnana, t.d. orkuspárnefnd og undirhópum hennar; nefnd umhverfis- og auðlindaráðuneytis um málefni miðhálandis; nefnd innanríkisráðuneytis um skattaumhverfi orkumannvirkja; starfshóp umhverfis- og auðlindaráðuneytis um málefni vindorku; starfshóp atvinnuvega og nýsköpunarráðuneytis um málefni lítilla vatnsveitna; Samráðsnefnd eftirlitsskyldra aðila; stýrihóp um jarðlagnatækninám; stjórn tækniskólans og undirbúningshópi um umfang og nýtingarmöguleika sjávarorku. Á heimasíðu Samorku má sjá hverjir sitja í þessum starfshópum og nefndum fyrir hönd samtakanna.

MÁL SVARI

Í málsvarahlutverki Samorku felst samstarf og samskipti við stofnanir, ráðuneyti og Alþingi um þau málefni sem varða starfssvið orku- og veitufyrirtækja. Í samstarfinu felst m.a. að taka þátt í nefndum og starfshópum eða eftir atvikum einstökum fundum til upplýsinga- eða álitsgjafar. Er þá ýmist um það að ræða að kallað er eftir þátttöku fulltrúa Samorku eða að samtökin fara fram á þátttöku í viðkomandi vinnu, endurskoðunarferlum o.s.frv. Það er reynsla okkar að almennt sé mikill vilji til þess að nýta þekkingu og reynslu starfsfólks Samorku og aðildarfyrirtækjanna.

Það er meginreglan í meðferð mála innan ráðuneyta og hjá Alþingi að hagsmunaaðilum gefst með einum eða öðrum hætti tækifæri til þess að koma að málum á undirbúningsstigi og/eða við hina formlegu meðferð, eins og til dæmis á við hjá þinginu. Er þá ýmist kallað með formlegum og beinum hætti eftir umsögnum eða hitt að viðkomandi frumvarp til laga, tillaga til þingsályktunar eða drög að reglugerðum o.þ.h. eru birt á vefsvæðum ráðuneyta og Alþingis og með þeim hætti kallað eftir viðbrögðum. Í tilviki stofnana er samráð í sumum tilvikum lögbundið og samskipti því formbundin og regluleg. Í öðrum tilvikum er ekki um slíkt að ræða og fyrir kemur að í málum sem okkur þykir mjög eðlilegt að kallað væri eftir afstöðu og sjónarmiðum orku- og veitugeirans er slíkt ekki gert þrátt fyrir að umsagnaraðilar í viðkomandi málum séu fjölmargir og úr ólíkum áttum. Í þessum tilvikum getur verið tilviljunum háð hvort Samorka eða aðildarfyrirtækin fái spurnir af

málum á vinnslustigi þeirra. Vegna þessa leggur Samorka mikið upp úr nánú samstarfi við stjórnvöld og fylgst er náið með öllum málum er varða starfssvið samtakanna, í þeim tilgangi að koma sjónarmiðum Samorku á framfæri þar sem við á. Í þessu samhengi hefur oft gefist vel að gott samstarf er milli þeirra samtaka sem eru með aðstöðu í Húsi atvinnulífsins ekki síst við Samtök atvinnulífsins og Samtök iðnaðarins en þar eru oft snertifletir við umsagnarmál. Sama máli gegnir um önnur hagsmunasamtök, s.s. Samband íslenskra sveitarfélaga.

Samorka hefur átt góð samskipti við starfsfólk stofnana og ráðuneyta og átt þess kost að fara yfir áherslumál sín með ráðherrum þeirra málaflokka sem snerta málsvarahlutverk Samorku. Sömuleiðis hafa samskipti við þingnefndir verið góð þegar fulltrúar Samorku og aðildarfyrirtækjanna hafa mætt á fundi nefndanna.

Fjöldmörg mál hafa komið til umfjöllunar og umsagnar hjá Samorku og aðildarfyrirtækjunum á árinu 2017. Við undirbúning umsagna er oft leitað aðstoðar hjá viðkomandi ráðum og hópum innan samtakanna sem og hjá stjórn og eftir atvikum einstökum aðildarfyrirtækjum. Markmiðið til lengri tíma litið er að efla þessi samskipti enn frekar.

UMSAGNIR UM EINSTÖK MÁL

Hér á eftir gefum við stutt yfirlit yfir þau mál sem Samorka hefur veitt formlega umsögn um. Aðildarfélögin geta nálgast allar umsagnir hjá skrifstofu samtakanna. Til framtíðar litið er einnig gert ráð fyrir að umsagnir verði hægt að nálgast á vefsíðu samtakanna.

Í febrúar komu fram drög að reglugerð um **eldvarnir og eldvarnareftirlit** sem m.a. áttu að koma í stað annarra reglugerða um sama efni. Í umsögn sinni lagði Samorka m.a. áherslu á að gætt væri að samræmi við ákvæði laga og reglugerðar um vatnsveitur sveitarfélaga og þar með tekið tillit til þeirra takmarkana sem þar eru settar á skyldur vatnsveitna án þess að tryggj sé að kostnaður sé greiddur vegna framkvæmda sem getur þurft að fara í.

Í mars veitti Samorka umsögn um tillögu að þingsályktun um **aðgerðaráætlun um orkuskipti** þar sem höfuðáherslan er lögð á að draga úr notkun jarðefnaeldsneytis með notkun endurnýjanlegra orkugjafa á enn fleiri stöðum en nú er gert og þá ekki síst horft til samgangna. Samorka tók mjög undir þau sjónarmið sem komu fram í tillögunni og lýsti sig reiðubúna til samstarfs um framgang málsins. Var í því sambandi lögð áhersla á leiðir til þess að hraða uppbyggingu innviða, einföldun á regluverki og eftir atvikum aukinn stuðning við slíka uppbyggingu.

Í drögum að reglugerð um **starfsemi slökkviliða** sem komu til umsagnar í maí, var m.a. fjallað um kröfur til vatnsöflunar til slökkvistarfa og viðbrögð við mengunaráhöppum. Samorka fagnaði þeirri vinnu sem lögð hefur verið í undirbúning málsins og lagði m.a. áherslu á að tryggj yrði að upplýsingar

um mengunarslys innan vatnsverndarsvæða berist ætíð til viðkomandi vatnsveitu. Einnig var lögð áhersla á að búnaður slökkviliða vegna mengunarslysa mætti kröfum og þörfum slysa innan vatnsverndarsvæða.

Í frumvarpi til laga um **landgræðslu** sem Samorka veitti umsögn um í júní komu samtökin fram ábendingum um að taka þyrfti fullt tillit til vatnsverndarsjónarmiða og fjalla um þau í sérstakri grein í frumvarpinu.

Í júní var sömuleiðis veitt umsögn um frumvarp til laga um **skóga og skógrækt** og þar gerð svipuð athugasemd um vatnsvernd og í landgræðslufrumvarpinu. Einnig var bent á mikilvægi þess að tekið yrði mið af innviðauppbyggingu og þörfum fyrir landsvæði vegna hennar.

Í lok júní var veitt umsögn til umhverfis- og auðlindaráðu-neytisins um **drög að reglugerð um breytingu á reglugerð um baðstaði í náttúrunni**. Samorka lagði í umsögn sinni áherslu á samræmi milli umræddrar reglugerðar og reglugerðar um fráveitur og skólp, sérlega m.t.t. valdheimilda eftirlitsstofnana og skilgreininga.

Í ágúst komu fram drög að breytingu á byggingarreglugerð sem höfðu það markmið að tryggja að gert sé ráð fyrir **hleðslu rafbíla í fjöleignarhúsum**. Samorka fagnaði þessu mjög enda talað fyrir þessari breytingu í langan tíma. Komið var með ábendingu um að ný ákvæði yrðu skýrari og ákveðnari og tækju til allra fjöleignarhúsa en ekki einungis íbúðarhúsnæðis. Einnig var lögð áhersla á nokkur tæknileg atriði og mikilvægi þess að til lengri tíma litið verði horft til stöðlunar á kröfum til bygginga og þar m.a. vísað til norskrar fyrirmyndar. Varðandi eldra húsnæði var bent á

að eðlilegt væri að horfa til setningar nýrra ákvæða í lögum um fjöleignarhús, þ.e. auk nýrra ákvæða í byggingarlögum og/eða byggingarreglugerð.

Í lok ágúst veitti Samorku umsögn um **drög að endurskoðaðri reglugerð um fráveitur og skólp**. Í umsögninni lögðu samtökin mikla áherslu á hversu mikilvægt væri fyrir fólkið í landinu, umhverfi og atvinnulífið, að vel væri staðið að fráveitumálum hér á landi. Þar væri vinnan við endurskoðun á þessari reglugerð lykilatriði. Samorka lagði áherslu á það að fljótt verði unnið úr umsögnum og vinnan að nýrri reglugerð klárud sem fyrst. Það var mat samtakanna að beðið væri eftir nýrri reglugerð og mikilvægt að hún kæmi fram sem fyrst.

Samtökin gerðu ýmsar athugasemdir við einstaka greinar og umfjöllun í meðfylgjandi greinargerð, t.d. varðandi nauðsyn þess að koma í veg fyrir losun óæskilegra efna/hluta sem skaða veitukerfin og varðandi þá breytingu að í stað viðtaka fjallaði endurskoðaða reglugerðin ítrekað um svæði. Þá voru gerðar t.d. athugasemdir varðandi orðalag um hreinsun, flokkun svæða/viðtaka, útreikning á persónueiningum, hönnunarskilyrði, rotþrær og skilgreiningar.

Mikil áhersla var lögð á mál sem nefnd um endurskoðun reglugerðarinnar skilaði sem óleystu máli í greinargerð sinni, sem ákvörðunaratriði fyrir ráðherra. Það mál er staða lítilla og meðalstórra sveitarfélaga sem standa við vatnsmiklar jökulár. Endurskoðunarnefndin hafði beint því til ráðuneytisins að kanna möguleika á að skoða að í undantekningartilvikum væri unnt að samþykka að straumharðar og vatnsmiklar jökulármyndu flokkast sem síður viðkvæmir viðtakar. Samorka tók heils hugar undir

þessa tillögu nefndarinnar og lagði áherslu á að hún næði fram að ganga. Eins og reglugerðin er í dag eru gerðar miklar kröfur um hreinsun skólps til sveitarfélaga sem losa skólp í vatnsmiklar jökulár. Þær kröfur eru mun umfangsmeiri og kostnaðarsamari en þær sem t.d. eru gerðar til sveitarfélaga við sjávarsíðuna, þrátt fyrir að umhverfis eða samfélagslegur ávinningur af því sé vandfundinn.

Í lok ágúst voru Orkustofnun sendar ýmsar ábendingar og athugasemdir við **drög að skýrslu um starfsemi raforkueftirlits**. Umræddri skýrslu um eftirlit með sérleyfisfyrirtækjum í raforkudreifingu og -flutningi ber stofnuninni að skila árlega til Atvinnuvegaráðuneytisins. Minnisblað Samorku hér að lútandi er allitarlegt og er hluti af framangreindri skýrslu. Eru þar á meðal tillögur um að ákvæði raforkulaga verði gerð skýrari með tilliti til ákvörðunar tekjurammans, m.a. með hliðsjón af úrskurðum úrskurðarnefndar raforkumála.

Samkvæmt ákvæðum raforkulaga ber Alþingi á fjögurra ára fresti að **móta stefnu um uppbyggingu flutningskerfis raforku** og setja hana fram í formi **þingsályktunartillögu** sem síðan hlýtur formlega afgreiðslu í þinginu. Samorka veitti umsögn sína um tillöguna í byrjun september og benti m.a. á mikilvægi þess að stefnan væri ákveðnari og með tímasettum og mælanlegum markmiðum. Þá var einnig minnt á að markviss og skýr stefna geti stutt við byggðamarkmið stjórnvalda sem og áætlun um aðgerðir í loftslagsmálum.

Þegar **drög Umhverfisstofnunar að áætlun um loftgæði á Íslandi** voru lögð fram til umsagnar kom fram að í undirbúningsferlinu var haft samráð við fjöldann allan

af aðilum, en hvorki Samorku né nokkurt af orku- eða veitufyrirtækjunum. Í umsögn sinni um miðjan september gerði Samorka alvarlega athugasemd hér að lútandi enda ítarleg umfjöllun í drögunum um ýmsa þætti sem snerta nýtingu jarðhitakerfa og rekstur orkuframleiðslu. Gerð var athugasemd við íslensk viðmið og samanburð þeirra við alþjóðleg viðmið sem og alvarlegar athugasemdir við ófullnægjandi rannsóknir sem vísað er til í áætluninni. Þá voru gerðar athugasemdir við hugmyndir um skattlagningu á framleiðslu raforku með jarðhita og fleiri atriði.

Í lok september gerði Samorka athugasemdir við hugmyndir Sambands íslenskra sveitarfélaga að **leiðbeiningum fyrir sveitarfélög við afmörkun lóða orku- og veitufyrirtækja innan Þjóðlenda** sem Sambandið lagði til að forsætisráðuneytið gefi út. Farið var yfir aðdraganda málsins og þá niðurstöðu sem vinnuhópur um sama mál komst að. Var á það bent að svo virtist sem að koma ætti flutnings- og veitukerfum og tengdum búnaði inn í skattalega umgjörð og þar með skattaálagningu. Ítrekað var að heildarendurskoðun á skattaumgjörð yrði að vera grunnur að umræðu um þennan og aðra þætti málsins.

Í október sendi Samorka inn umsögn sína um drög að **reglugerð um vegi í náttúru Íslands** þar sem lögð var áhersla á að fyrirhuguð markmið væru sett fram með skýrum formlegum hætti sem og alvarleg athugasemd um að flokkun vega ein og sér gæti ekki haft bein áhrif á notkun þeirra. Á þetta ekki síst við um vegi sem lagðir hafa verið af ýmsum lögaðilum í tilteknum tilgangi eins og t.d. á við veitur, flutningsfyrirtæki og ýmis orkufyrirtæki. Þá var lagt til að sérstaklega yrði hugað að markmiðum um vatnsvernd og vatnsverndarsvæði í reglugerðinni. Voru lagðar til við-

bætur og orðalagsbreytingar vegna ofangreindra þátta.

Í byrjun október veitti Samorka umsögn í einu lagi um tvö mjög viðamikil mál. Annars vegar um drög að **frumvarpi um skattlagningu auðlindarentu vegna raforkuvinnslu** og hins vegar drög að **reglugerð um meðferð og nýtingu Þjóðlenda**. Bæði þessi mál eiga sér langa sögu og hafa m.a. tengingu við samkeppnisrétt og reglur um ríkisaðstoð. Samorka tekur undir mikilvægi þess að reglur hér að lútandi byggji á grunnreglunum um gegnsæi og jafnræði og úthlutun takmarkaðra gæða byggji á grunninn á markaðssjónarmiðum. Þá var einnig bent á að mikilvægt væri að horfa á allar tillögur í samhengi við heildarumhverfi skattlagningar á orkufyrirtækin og þar með samkeppnishæfni þeirra í alþjóðlegu samhengi. Í því samhengi þarf að hafa í huga að ný gjöld og ný skattheimta búa ekki sjálfkrafa til nýjar tekjur. Þá var minnt á sögulega þætti sem og að raforka sem vara verður því aðeins flutt út að hún verði hluti af annarri vöru sem skapar íslenskum raforkuframleiðendum sérstöðu í alþjóðlegri samkeppni. Loks var lögð áhersla á að grunnur sumra raforkuvera liggur ekki síður í því að útvega heitt vatn til almenningsnota. Í nefndum drögum að reglugerð um meðferð og nýtingu Þjóðlenda er í raun verið að vinna með sömu þætti og í reglugerðinni og markmiðið að útfæra þar með nánari hætti ákvæði laga um Þjóðlendur nr. 58/1998 ásamt síðari breytingum.

Í lok október lagði umhverfisstofnun fram drög sín að **stöðuskýrslu fráveitumála**. Samorka gerði alvarlegar athugasemdir við ýmis atriði við ýmis atriði í skýrslunni, t.d. að um væri að ræða nokkurra ára gömul gögn og því endurspeglandi skýrslan ekki núverandi ástand. Þá var mikið um staðhæfingar í skýrslunni sem voru að mati samtakanna ekki réttar.

Evrópusambandið vinnur nú að viðamikilli **endurskoðun á löggjöf á sviði orkumála** og kynnti atvinnuvega- og nýsköpunarráðuneytið meginatriði breytinganna á sérstökum fundi jafnframt því að gefa Samorku og aðildarfyrirtækjunum tækifæri til að koma að ábendingum og fyrirspurnum hér að lútandi. Við undirbúning málsins var m.a. haft samráð við stjórn Samorku, Ráðgjafaráð veitufyrirtækja, Ráðgjafaráð orkufyrirtækja, Hitaveitufagråd og Rafveitufagråd. Í aðalatriðum má segja að sérstaða málsins gagnvart Íslandi sé sá „græni þráður“ sem liggur í gegnum þær fjölmörgu tillögur til breytinga og nýrra tilskipana sem sambandið vinnur að. Hér er vísað til þess að áherslan er fyrst og fremst á endurnýjanlega orku, orkusparnað, betri og samtengdari flutningskerfi, þátttöku almennings og fyrirtækja á eigin græna orkuframleiðslu. Áherslan er því á að Evrópa komist nær markmiðum sínum í loftslagsmálum með minni notkun á jarðefnaeldsneyti til orkuframleiðslu. Í hlutarins eðli liggur að hér hefur Ísland algjöra sérstöðu þegar kemur að grænum og endurnýjanlegum orkugjöfum auk þeirra miklu tækifæra sem felast í orkuskiptum í samgöngum á næstu árum. Umsögn okkar tekur því eðli málsins samkvæmt mið af þessu og þar með áherslur á undanþágur þar sem aðgerðirnar eiga einfaldlega ekki við hjá okkur. Þannig voru gerðar athugasemdir við kröfur um að skylda hitaveitur til að taka við afgangsorku, kröfur um mælavæðingu einstakra íbúða í fjölbýlishúsum og margt fleira. Loks má nefna að Samorka hefur óskað eftir kynningu á málinu frá sendinefnd ESB á Íslandi og er reiknað með að fulltrúar sambandsins bjóði til fundar hér að lútandi á vordögum 2018.

Í lok október gerði Samorka umsögn um **drög að eigenda- stefnu ríkisins vegna jarða, landa, lóða og auðlinda**. Jafnframt því að fagna stefnumörkuninni var lögð áhersla á

þær umsagnir sem áður höfðu verið gerðar um drög að frumvarpi um auðlindarentu, skattlagningu orkufyrirtækja, innviða og reglugerðardruga um nýtingu þjóðlenda o.s.frv. Þá var lögð áhersla á mikilvægi þess að stefnan leggi ekki stein í götu hefðbundinnar veitustarfsemi og eðlilegra framkvæmda flutningsfyrirtækisins enda reka þessi fyrirtæki mikilvæga innviði í sérleyfisstarfsemi í þágu allra landsmanna og fyrirtækjanna í landinu. Loks var minnt á að stefnan taki mið af mikilvægi almannahagsmuna vegna vatnsverndar og vatnsveitna í þágu almennings.

Í janúar 2018 kom Samorka fram með ábendingar í tengslum við fyrirhugaða lagasetningu vegna **uppbyggingar háhraðanets** á Íslandi og samnýtingu við aðra innviðauppbyggingu í því sambandi. Í ábendingum okkar er sérstaklega bent á mikilvægi þess að ekki verði búið til dýrt og flókið kerfi til að halda utan um einfalda upplýsingamiðlun um framkvæmdir. Einnig var lögð áhersla á að kerfið megi ekki draga úr skilvirkni við undirbúning og síðan við framkvæmdirnar sjálfar. Þá er á það bent að ekki sé eðlilegt að opinbert kerfi hér að lútandi sé á neinn hátt kostað af veitu- eða flutningsfyrirtækjunum. Þá var minnt á að í tilviki endurbyggingar vegna náttúruhamfara eða stórvíðra sé oftar en ekki í boði neinn biðtími framkvæmda.

AÐGERÐAÁÆTLUN ÍSLANDS Í LOFTSLAGSMÁLUM

Í framhaldi af því að ríkisstjórnin setti í gang vinnu við gerð aðgerðaáætlunar Íslands í loftslagsmálum, þá bauð Samorka strax fram samvinnu og aðstoð í verkefninu. Páll Erland framkvæmdastjóri Samorku tók sæti í

samráðsvettvangi verkefnisins, en hann skipa fulltrúar Alþingis, hagsmunasamtaka og sveitarfélaga.

Ríkisstjórnin skipaði sex faghópa þar sem áttu að mestu leyti fulltrúar úr ráðuneytum og ríkisstofnunum. Samorka tók ákvörðun um að stofna á sínum vettvangi tvo verkefnahópa sérfræðinga frá sínum aðildarfyrirtækjum, til að starfa með faghópum ráðuneytanna. Orkuskiptahópur Samorku starfar þannig með faghópum ráðuneytanna um samgöngur og sjávarútveg. Loftslagshópur Samorku starfar með faghópum ráðuneytanna um orku- og iðnað, sem snýst að mestu leyti um útblástur frá jarðvarmavirkjunum.

Orkuskiptahópurinn og Loftslagshópurinn hafa farið yfir þær hugmyndir og gögn sem fram hafa komið frá faghópum ráðuneytanna, ásamt því að greina ítarlega ýmsa þætti málsins, safna saman gögnum og vinna tillögur til úrbóta. Samstarfið hefur þegar skilað miklum umbótum á verkefninu og má búast við miklu af því á næstu misserum.

ERLENT SAMSTARF

Eurelectric eru Evrópusamtök rafiðnaðarins, en jafnframt eiga flutningsfyrirtæki með sér sérstök samtök, ENTSO-E. Aðalhlutverk Eurelectric er að móta sameiginlega stefnu raforkugeirans í Evrópu og hafa áhrif á stefnumótun ESB á því sviði. Frá og með árinu 2012 hefur aðild Samorku að Eurelectric verið kostuð sérstaklega af fjórum aðildarfyrirtækjum samtakanna – Landsneti hf, Landsvirkjun, Orkuveitu Reykjavíkur og RARIK ohf. Í byrjun árs 2018 hætti Landsnet þátttöku í aðildarkostnaði Eurelectric og hyggst einbeita sér að þátttöku í ENTOS-E. Í staðinn

bættust HS Orka og Norðurorka í hóp þeirra fyrirtækja sem taka þátt í kostnaði vegna aðildar að Eurelectric.

Stjórn Samorku og greiðendur aðildargjalda Eurelectric áttu fund með nýjum framkvæmdastjóra Eurelectric, Kristian Ruby, þegar hann kom hingað til lands í október. Á fundinum var starfsemi Samorku kynnt fyrir Kristian og hann kynnti helstu viðfangsefni Eurelectric þessi misserin.

Nýlega birti Eurelectric nýja og endurnýjaða birtingarmynd samtakanna. Þessari breytingu er ætlað er að uppfæra ímyndina í takt við nýja tíma og undirstrika sýn samtakanna á framtíðina. Í febrúar 2018 kynnti Eurelectric nýja langtímasýn í samtakanna og skuldbindingu þess efnis að leggja sitt af mörkum til orkuskipta og kolefnisjöfnunar raforku í Evrópu. Við það tilefni afhenti Eurelectric varaforseta framkvæmdastjórnar Evrópusambandsins, Maroš Šefčovič, undirritað skjal þess efnis. Samorka tók þátt í undirritun skjalsins að þessu tilefni.

Samorka á fulltrúa í nokkrum nefndum og hópum á vegum Eurelectric. Lista yfir þá má finna á vef samorku, <https://www.samorka.is/erlent-samstarf/>

Ársfundur Eurelectric var haldinn í Estoril í Portugal 19. og

20. júní árið 2017. Ekki fór fulltrúi frá Samorku á fundinn í það skiptið. Næsti ársfundur verður í Ljubljana 4. og 5. júní 2018.

NORDENERGI

Raforkusamtökin á Norðurlöndum hafa með sér formlegt samstarf undir hatti Nordenergi. Aðildarsamtökin skiptast á um að reka samtökin, að Samorku undanskilinni. Framkvæmdastjóra Samorku er þó boðið að taka þátt í ársfundum og framkvæmdastjórafundum Nordenergi. All nokkur starfsemi er á vegum Nordenergi þar sem framkvæmdastjórar samtakanna funda, auk ársfundar Nordenergi, tvisvar til þrisvar á ári, aðstoðarframkvæmdastjórar nokkrum sinnum og vinnuhópar þar fyrir utan. Samorka hefur markað þá stefnu að sækja ársfundi Nordenergi en taka ekki að öðru leyti beinan þátt í starfinu nema þegar framkvæmdastjórafundir tengjast ársfundi eða stjórnarfundi Eurelectric og fulltrúi Samorku sækir umræddan fund. Ársfundur Nordenergi var haldinn dagana 11. og 12. september í Færeyjum. Framkvæmdastjóri Samorku sótti fundinn.

Næsti ársfundur Nordenergi verður haldinn í Gotlandi í Svíþjóð 13. og 14. september 2018.

NORRÆNT SAMSTARF VATNS- OG FRÁVEITNA

Samorka tekur virkan þátt í norrænu samstarfi vatns- og fráveitna. Í samstarfi við önnur samtök vatns- og fráveitna

er árlega skipulögð norræn ráðstefna, þar sem þemað er vatnsveitur annað árið og fráveitur hið næsta. Á síðasta ári var svo skipulögð sameiginleg ferð íslenskra fráveita á norrænu fráveituráðstefnuna. Þá hefur tengslanetið milli fráveitusamtakanna ítrekað nýst samtökunum og aðildarfyrirtækjunum, t.d þegar kemur að innleiðingu evrópu-tilskipanna í íslensk lög og reglugerðir.

REKSTRARREIKNINGUR ÁRSINS 2017

	2017	2016
TEKJUR		
Árgjöld	112.529.701	110.872.195
Tekjur af þjónustu og útgáfustarfsemi	111.561	56.500
Þáttökugjöld sýnenda á vorfundum	7.076.250	0
Þáttökugjöld - Sérfundir	24.302.600	8.694.516
Vaxtatekjur og gengismunur	990.657	1.456.810
Söluhagn.fasteignar og aðrar tekjur	1.181.562	30.744.821
	146.192.331	151.824.842
GJÖLD		
Laun og launatengd gjöld	81.745.318	73.235.747
Húsnæðiskostnaður	4.296.094	3.720.053
Skrifstofukostnaður	5.696.976	7.254.498
Annar rekstrarkostnaður	22.848.111	15.905.043
Kostnaður vegna útgáfustarfsemi	229.648	1.049.040
Kostnaður vegna aðalfundar	3.500.767	1.631.558
Kostnaður vegna sérfundar	20.016.072	7.511.406
Erlent samstarf	1.326.404	1.074.801
Vaxtagjöld	0	57.945
	139.659.390	111.440.091
REKSTRARHAGNAÐUR ÁRSINS	6.532.941	40.384.751

EFNAHAGSREIKNINGUR 31. DESEMBER 2017

EIGNIR

2017

2016

FASTAFJÁRMUNIR

Fasteignir	42.464.039	43.348.707
Innréttingar og áhöld	1.496.558	2.104.534
Hlutabréf	5.250.000	5.250.000
	49.210.597	50.703.241

VELTUFJÁRMUNIR

Útistandandi SA árgjöld	0	1.144.141
Aðrar kröfur	1.686.053	3.368.177
Fyrirframgreidd laun	1.291.604	0
Bankainnistæður	59.223.634	49.673.651
	62.201.291	54.185.969

EIGNIR SAMTALS

111.411.888

104.889.210

EIGIÐ FÉ OG SKULDIR

EIGIÐ FÉ

Stofnframlag	12.000.000	12.000.000
Óráðstafað eigið fé	87.111.864	80.578.923
	99.111.864	92.578.923

SKAMMTÍMASKULDIR

Ógr. til SA	565.006	1.530.506
Ógreiddur kostnaður	5.717.743	4.050.466
Ógreitt vegna fasteignakaupa	3.233.375	3.233.375
Ógr. launatengd gjöld	2.783.900	3.495.940
	12.300.024	12.310.287

EIGIÐ FÉ OG SKULDIR SAMTALS

111.411.888

104.889.210

